

BRANDWEER
MUSEUM
WASSENAAR
DE VAN DER MARK COLLECTIE

Jaarverslag 2012

Jaarverslag 2012

Voorwoord

Het brandweermuseum Wassenaar is een klein vrijwilligersmuseum opgericht in 1923. Als dit verslag over 2012 uitkomt zijn we dus op weg naar 90 jaar brandweermuseum in Wassenaar.

Het programma bracht in het afgelopen jaar weer voor ieder wat wils. In 2012 zijn diverse tentoonstellingen en activiteiten georganiseerd waarvan een deel gericht was op kinderen. In dit jaarverslag vindt u daarvan een overzicht.

De tentoonstelling 'De brandweer in stripverhalen' was misschien het hoogtepunt. Gebruik werd gemaakt van de faciliteiten van raadhuis de Paauw waardoor een mooie combinatie ontstond tussen museum en tentoonstellingsruimten. Zonder sponsoren zoals het RABO stimuleringsfonds was deze tentoonstelling niet mogelijk geweest waarvoor onze dank.

Het brandweermuseum heeft ook oog voor de toekomst. De innovatie dag op 2 juni 2012 leverde daaraan een goede bijdrage. Leuk om te zien hoe mensen met passie voor de brandweer ideeën ontwikkelen tot praktisch toepasbare oplossingen. De financiële middelen van het museum blijven beperkt maar door inzet en inventiviteit van de vrijwilligers, donateurs en sponsors blijkt er toch veel mogelijk te zijn.

Het brandweermuseum Wassenaar: techniek, geschiedenis, cultuur, de brandweer in de samenleving, het menselijk aspect. Voor jong en oud. Leuk, leerzaam, verrassend! Allemaal typering van het museum welke aangeven dat het museum onder leiding van Kees Plaisier voor iedereen wat biedt. Het aantal bezoekers bedroeg in 2012 bijna 2500. Een bewijs dat het museum een definitieve plaats heeft verworven in het culturele leven van Wassenaar. Wassenaar zonder brandweermuseum is eigenlijk niet meer denkbaar.

Het bestuur van de Stichting Beheer Brandweermuseum bedankt allen die zich in 2012 hebben ingezet voor het Brandweermuseum Wassenaar.

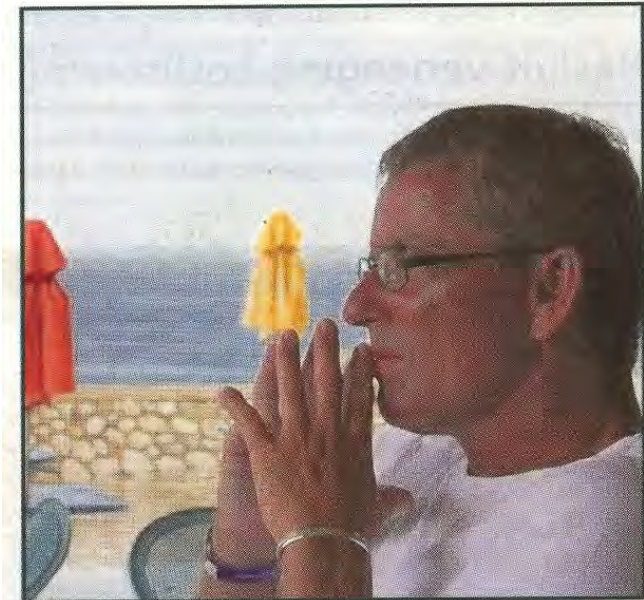
Namens de Stichting Beheer Brandweermuseum Wassenaar,
Voorzitter Rob Gussekloo

1. In dit jaarverslag:
 - . terugblik
 - . de missie van het museum en de praktijk
 - . samenwerking
 - . zorg voor de collectie
 - . activiteiten in 2012
 - . pers en publiciteit
 - . schenkingen
 - . bezoek
 - . vrijwilligers
 - . maatschappelijke stages
 - . sponsor en eigen inkomsten
 - . beleid in de komende jaren

2. terugblik

Op 23 mei 2012 overleed Tom Wijfjes op 47 jarige leeftijd.

Hij heeft in het verleden veel voor het museum betekend. Niet alleen door zijn coauteurschap van het jubileumboek uit 1995, maar vooral door zijn werk achter de schermen, waarvan we nog steeds profiteren.

Voor het museum was 2012 een goed jaar. Bijna 2500 bezoekers, veel publiciteit, meer vrijwilligers.

Er waren veel activiteiten, waardoor het publiek uit de regio de weg naar het museum vond.

De gerichtheid naar buiten is en blijft van groot belang, omdat de verzameling immers bedoeld is om te laten zien en om te gebruiken.

Achter de schermen moet echter nog veel gebeuren.

In 2012 is behoorlijk voortgang gemaakt met het digitaliseren beschrijven van de fotocollectie.

Er zijn verbeteringen aangebracht in het depot van het museum. De aanzet tot registratie van de collectie in de computer is gemaakt.

Maar zoals gezegd, er is nog heel veel werk te doen.

3. de missie van het museum en de praktijk in 2012

De missie van het museum luidt;

Het Brandweermuseum Wassenaar brengt de geschiedenis van de Wasseenaarse brandweer tot leven. Het museum legt het verband met de hedendaagse brandbestrijding en laat het belang zien van preventie en van de eigen verantwoordelijkheid van de burger.

Het museum doet dat door de verzameling en de kennis op een aantrekkelijke, toegankelijke en creatieve manier te ontsluiten met tentoonstellingen, evenementen en publicaties voor jong en oud, in samenwerking met de brandweer, met de bevolking in de regio, met organisaties in de regio en met andere organisaties op brandweergebied. Daarin wordt aandacht besteed aan geschiedenis, techniek, cultuur en het menselijk aspect

Wat hebben we daaraan gedaan in 2012?

- a. geschiedenis en relatie met het heden
In de tentoonstellingen en evenementen kwamen deze aspecten goed uit de verf.

- b. het belang van preventie
Met de brochure 'Koning Vuur' en in de tentoonstellingen kwam het belang van preventie vaak aan bod.

- c. aantrekkelijke presentaties voor jong en oud
Dat hebben we geprobeerd door steeds onverwachte invalshoeken te kiezen in de tentoonstellingen en bij de evenementen.

Met de gedichtenwedstrijd en met nieuwe speurtochten beogen we kinderen en jongeren te bereiken.

- d. samenwerking

Met veel instanties uit het dorp en uit de regio werken we samen. Door de onderwerpkeuze trachten we het draagvlak bij de bevolking in dorp en regio te vergroten.

Met instellingen en verenigingen uit de brandweerwereld is nauw samengewerkt.

- e. techniek, cultuur en het menselijk aspect

In de verschillende evenementen en tentoonstellingen kwam de techniek ruim aan bod. Dat gold ook voor het cultuurhistorische aspect. Wat betreft het menselijk aspect hebben we in 2012 aandacht besteed aan het overlijden van Tom Wijfjes. Bij de tentoonstelling 'brandweer redt dieren' is gebruik gemaakt van persoonlijke herinneringen van brandweermensen

Kortom, we hebben de doelstellingen uit onze missie in de uitvoering van de publiekstaken duidelijk voor ogen gehad.

Regionaal brandweercommandant Esther Lieben reikte de prijzen uit van de verhalenwedstrijd

4. samenwerking

Met de brandweer, de Historische Vereniging Oud Wassenaer, de Openbare Bibliotheek, de Vrijwilligerscentrale, de Werkgroep Brandweer Historie, het NBDc (Nationaal Brandweer Documentatiecentrum), de Stichting Historisch Brandweermaterieel, boekhandel De Kler, Museum de Bommelzolder in Zoeterwoude, het Nationaal Brandweermuseum in Hellevoetsluis, de Marten Toonder Verzamelaars Club, de Veiligheidsregio Haaglanden en met de Vereniging van Belangstellenden in het Brandweerwezen (VBB) is samengewerkt.

5. zorg voor de collectie

In het verleden is gewerkt aan registratie van de verzameling. Daarvan zijn lijsten op papier gemaakt die niet verder zijn bijgehouden. We gebruiken die gegevens vanzelfsprekend bij wat nu in gang is gezet: voor de verschillende onderdelen van de verzameling. De registratie, digitalisering en verantwoorde opberging van de fotocollectie is in 2012 voortgezet. De registratie van de collectie voorwerpen van de vaste opstelling in de computer is voorbereid. In 2013 wordt daarmee daadwerkelijk begonnen. De voorwerpen in het depot, de documentatie en de verzameling prenten zijn in 2012 nog niet aan bod gekomen. In 2013 en 2014 willen we ook die delen van de verzameling aanpakken. Het depot is in 2012 voorzien van extra stellingen. Vanaf begin 2013 zullen de uniformen en andere voorwerpen van textiel in een andere, beter geschikte ruimte worden bewaard. Een probleem met de depotruimte is dat in die ruimte ook de wasmachine en droger van de gemeente Wassenaar staat. Dat is slecht voor de collectie, omdat de temperatuur en de vochtigheidsgraad in de ruimte daardoor sterk wisselen. Pogingen om de wasmachine en droger verplaatst te krijgen zijn niet gelukt.

6. activiteiten in 2012

Ook in 2012 is een groot aantal publieksactiviteiten georganiseerd. :

15 januari tot 25 maart 2012 tentoonstelling Brandweer in stripverhalen met opdracht voor leerlingen van groep 7 en 8

25 januari prijsuitreiking verhalenschrijfwedstrijd voor leerlingen van groep 6, 7 en 8

19 februari tot 19 augustus tentoonstelling Heer Bommel en de brandweer, met brochure "Brandweercitaten uit Bommilverhalen"

3 maart Brandweerhistoricus Gerard Koppers vertelt over leven en werk van Jan van der Heijden

25 maart afsluiting "Brandweer in stripverhalen"

14 en 15 april museumweekend op de foto met een brandweerhelm

20 mei 2012 Annie M.G.Schmidt-dag met een kleine tentoonstelling en voorlezen

2 juni 2012 innovatie bij de brandweer vroeger en nu Met presentaties en demonstraties uit wetenschap en praktijk, en over Jan van der Heijden en Martinus van Marum een kleine tentoonstelling en een brochure.

Zomervakantie 2012 6 extra openingsmiddagen

9 september 2012 afsluiting Heer Bommel en de

brandweer, met documentaire, presentatie en loterij

6 oktober 2012: "brandweer redt dieren", praktijk, geschiedenis, ooggetuigen, gedichtenwedstrijd, en opening van een tentoonstelling extra opening herfstvakantie

oktober 2012 preventieweken met brochure: hoofdstuk 'Koning Vuur' uit 1925

november 2012. tentoonstelling 'brandweer in stripverhalen' op het NVBR congres in de RAI

19 december 2012 traditionele Kerstkindermiddag, samen met Brandweer Wassenaar: spuiten bij de kazerne, de Kerstman leest voor in het Brandweermuseum

In de loop van het jaar zijn op afspraak rondleidingen voor groepen verzorgd, zowel voor schoolklassen als voor andere groepen..

7. pers en publiciteit

De pers is ons over het algemeen goed gezind. dat geldt zeker voor de lokale schrijvende pers en voor de regionale pers op het internet.

De websites van de gemeente en van de Veiligheidsregio Haaglanden plaatsen altijd onze berichten.

Het museum is daardoor zeer regelmatig in beeld geweest.

8. schenkingen \

In 2012 heeft het museum een groot aantal schenkingen gekregen, van particulieren, van brandweerkorpsen en van andere instellingen:

- . rangonderscheidingstekens en emblemen
- . design rookmelder
- . zwaailichten van Wassenaarse brandweervoertuigen
- . oude brandweertijdschriften
- . draagbare blusmiddelen
- . cursusboek uit 1954
- . antenne van een brandweerkazerne uit Den Haag
- . brandslang
- . leerboeken
- . ramoneur, hefkussens en ander materiaal
- . beeldje/ wijnfleshouder
- . uniformkleding
- . instructiekaarten
- . wollen scratch pak
- . brandkranenboeken Leidschendam
- . persoonlijke uirusting
- . straalpijpen
- . helm
- . herinneringsschildjes
- . boeken

9. bezoek

Het bezoekersaantal was in 2012 hoog.

Vooraf de tentoonstelling 'brandweer in stripverhalen' was daar debet aan.

De andere evenementen trokken ook veel bezoekers.

Los daarvan is er een tamelijk constante stroom individuele bezoekers geweest.

Vanuit het onderwijs bezocht een aantal groepen het museum.

Het totaal aantal bezoekers in 2012 was 2493.

Dat was als volgt over de kwartalen verdeeld

	2011	2012
1 ^e kwartaal:	50	690
2 ^e kwartaal	316	608
3 ^e kwartaal	225	689
4 ^e kwartaal	386	506
Totaal	976	2493

De tentoonstelling 'brandweer in stripverhalen' is ook te zien geweest in het Nationaal Brandweermuseum in Hellevoetsluis, gedurende de zomermaanden. Tijdens het NVBR congres in november in de RAI is de tentoonstelling ook getoond. Naar schatting heeft een kwart van de congresbezoekers de tentoonstelling daadwerkelijk bekeken. (ca 150 mensen)

10. vrijwilligers

Het museum bestaat dank zij de inzet van de vrijwilligers. Betaalde krachten heeft het museum niet.

De vrijwilligers vervulden in 2012 uiteenlopende taken: onderhoud van de vaste opstelling, timmeren en schilderen, hulp bij openingen en evenementen, rondleidingen, onderzoek, registratie van de foto collectie, voorlezen, hulp bij het maken van tentoonstellingen en evenementen, onderhoud en up-to-date houden van de website, inrichten van het depot, werk aan het archief.

Naar schatting leveren de vrijwilligers 2000 uur werk per jaar voor het museum.

11. maatschappelijke stages

In het najaar van 2012 zijn vier studenten van het voortgezet onderwijs voor hun maatschappelijke stage ingezet voor drie projecten van het museum: rieten daken, brandweermuziek en natuurkunde in het museum.

Deze stages lopen door tot voorjaar 2013 en zullen bijdragen in evenementen over de genoemde onderwerpen.

12. sponsors en eigen inkomsten

De financiering van de tentoonstelling 'brandweer in stripverhalen' was in handen van de Stichting Vrienden van het Brandweermuseum Wassenaar.

Met bijdragen van het Rabobank Stimuleringsfonds, van Fonds 1818, van de gemeente Wassenaar, door de verhuur van de tentoonstelling aan het Nationaal Brandweermuseum in Hellevoetsluis en een bijdrage van de Stichting Vrienden zelf was het mogelijk de benodigde gelden bijeen te krijgen.

Het museum heeft in de loop van het jaar bijdragen in natura mogen ontvangen van de brandweer Wassenaar en van de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH). Een van de brochures is financieel mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de VRH en van de Vereniging van Belangstellenden in het Brandweerwezen (VBB).

De verhuur van de tentoonstelling 'brandweer in stripverhalen' voor het congres van de NVBR heeft ook financieel voordeel opgeleverd.

13. beleid in de komende jaren

De gerichtheid op het publiek blijft een prioriteit. Het aanbod voor het onderwijs krijgt daarbij extra aandacht.

In 2013 en 2014 zal voorts veel aandacht besteed worden aan het werk achter de schermen: de registratie van de collectie voorwerpen, de zorg voor het bewaren van de overige voorwerpen, de registratie van de documentatie, de noodzaak van conservering en restauratie van de prenten, de beteksting en de belichting van de vaste presentatie.

14. financiën

Na de oprichting van de Stichting Brandweermuseum in 2011 is het financieel beheer van het museum los gemaakt van de ambtelijke organisatie van de gemeente.

De belangrijkste inkomstenbron van het museum blijft niettemin de gemeente, zonder de gemeentelijke subsidie en de huisvesting in raadhuis De Paauw zou het museum niet kunnen bestaan.

Het museum genereerde ook inkomsten uit een loterij, uit donaties, giften van bezoekers, verhuur van de tentoonstelling voor het NVBR congres. Het werk van de vrijwilligers is in feite de grootste inkomstenbron. Zij leveren gratis veel werkuren. De belangrijkste uitgaven betreffen de kosten voor het collectiebeheer, voor evenementen en tentoonstellingen en voor exploitatie.

Bezoekadres: Raadhuis De Paauw, Raadhuislaan 22, 2242 CP Wassenaar
Telefoon. 0629011009

BRANDWEER
MUSEUM
WASSENAAR
DE VAN DER MARK COLLECTIE

geschiedenis, techniek, cultuurhistorie, het menselijk aspect

Brandweermuseum Wassenaar maakt nieuwsgierig!

foto:
Carolien
Poels